

[153]¹ **სწავლა საღმრთოსა
სინმიდის განახლებისა**

ჩმიდასა და დიდსა მარხვასა შინა, რაჟამს ეგულებოდეს მღლეუსა სინმიდის განახლებით წირვა, კვირიაკესა ჰკვეთოს წესისაებრ. სირველსა პურსა ჰკვეთოს და უგმიროს, და მერმე სხვათა სეფეთა ჰკვეთოს რაოდენიცა ენებოს; და თვითეულსა კვეთასა ზედა იტყოდის:

შოსაწსენებულად ოფლისა იმრთისა და შაცხოვრისა ჩვენისა შესუ ჴრისტესა (ღ-გ ზის).

ბა უგმიროს და თქვას:

წრთმან მწედართაგანმან.

წბა შთაასხას წმიდასა ჴარძიმსა შინა ღწნო და წყალი. ბა თქვან აქაცა, რომელიცა ჯერ-იყოს სათქმელი წესისაებრ, და დაბურონ პერექელითა და დაფარნითა, და უკმიონ.

[154] შერმე თქვან ლოცვა კვეთისა, და იწყონ საღმრთო წირვა წესისაებრ. ღოლო რაჟამს ენებოს კურთხევა პურთა, იტყვს:

ჴავ უკუჭ პური ესე.

წრთისათვს იტყოდეს, ვითარცა არს ერთი მს-

¹ ზონდაკი (ხუცური შრ.), გამც. წახტანგ ჴატონიშვილისა, ღფილისი, 1710. ლვ. 153-157. – ჴავებში ჩასმულია დედნის გვ-ბი.

ოლო ღრისტე. ბა არა თქვან ესრეთ, ვითარცა იტყვან ვიეთნიმე უმეცარნი: **და ყვენ პურნი ესეო.**

ბა ოდეს ეგულებოდეს ამალლება, აღამაღლოს ყოველივე ერთად. ბა პირველი იგი საუფლო განყოს ოთხად. ორთი ნაწილი წმიდასა ჭარძიმსა შინა შთაასვენოს, და მდულარება შთაასხას წესისაებრ. ბა შემდგომად ამისა აღილოს წმიდაჲ ზოვზი მარჯვენისა ჯელითა და მარცხენისა ჯელითა აღილოს თვითეული წმიდაჲ შური; და ზოვზი იგი წმიდისა სისხლითა დაღტობილი აღმოილოს და მით წმიდასა შურსა, სადა აქვს ჯვარის სახედ განკვეთილი, მუნ შთაუშვას.

შოიღონ კოლოფი სანაწილე და შთაასვენონ მას შინა. ბა მერმე მოილოს სხვანიცა საუფლონი და ყოს ეგრე, ვითარცა პირველსა ზედა, და შთაასვენოს სანაწილესა შინა. შერმე მღვდელი ილოცავს წესისაებრ და გამოასვენებს, ვითარცა ჯერ-არს. ბა აღასრულონ ყოველი განგება საიდუმლო საღმრთოჲსა ჩირვისა.

ხოლო რაჟამს ეგულებოდეს მღვდელსა სინმიდის განახლებით წირვა, მოვალს სამღვდელოსა შინა და შეიმოსს სამკაულსა თვისსა ესრეთ სახედ:

ხოლო თვითეულ[155^ა]სა სამკაულსა ჯვარს დასწერს და ემთხვევის, არარაჲს მთქმელი ყოვლადვე, არამედ მხოლოდ ამას იტყოდეს თვითეულსა ზედა:

ღვლისა მიმართ ვილოცოთ.

ბიაკონი მიიღებს კურთხევასა და გამოვალს გარეთ, განწესებულსა ადგილსა თვისსა, და დადგების და იტყვს:

ღვაკურთხენ, მეუფეო.

ხოლო მღვდელი იტყვს ასამალლებელსა:

ზურთხეულ არს შეუფებაჲ შამისა და ძისა...

ბა იტყვს მეყსეულად წინამძღვარი:

შოვედით, თაყვანის-ვსცეთ (ღ-გზის).

სკურთხევსი² (სრულიად).

ხოლო მღვდელი წარიკითხავს ლოცვათა მწუხრისათა. ბა შემდგომად **სკურთხევსისა** ღიაკონი იტყვს **შშვდობიანსა** (სრულიად). ხოლო შემდგომად ასამალლებელისა წარიკითხვენ **სირის კანონსა**. ბა ოდეს იტყოდენ სლილუიასა, ჯერ-არს, რაჲთა ჰყოფდენ მეტანიასაცა. ბა ყოველსა დიდებასა ზედა იტყვს ღიაკონი:

შერმე და მერმე.

² ბედანშია: აკურთხევსა.

ქოლო მღვდელი იტყვს ასამაღლებელსა.

თა ოდეს იწყებენ **სირის კანონსა**, მაშინ მღვდელი შევალს სამკვეთელოსა შინა და აღმოიღებს კოლოფიდამ წმიდასა და პატიოსანსა საუფლოსა შურსა; და დასდებს წმიდასა ჭეშუმსა ზედა, შიშითა და კრძალულებითა, და შთაასხამს წმიდასა ღარძიშსა შინა ღვინოსა და წყალსა წესისაებრ, არარაჲს მთქმელი ყოვლადვე. შოიღებს სასაკმევლესა და მიუპყრობს ზამარასა და შერექელთა და დაბურავს, არარაჲს მთქმელი ყოვლადვე; არცა კვეთის ლო[155]ცვისა. ოკუეთუ იპოებოდეს სადმე წერილი ლოცვისა ამას ადგილს სათქმელად, ნუვინ ირწმუნებთ თვინიერ ამისა, რომელი აქა წერილ არს. შრამედ მხოლოდ ამას იტყოდენ:

ზოცვითა წმიდათა იმერთ-შემოსილთა მამათა ჩვენთათა, ოფალო შესუ ღრისტე, იმერთო ჩვენო, შეგვწყალენ ჩვენ.

შმისთვს, რამეთუ პირველითგანვე არს განწმედილი და განსრულებული შსხუჭრპლი იგი.

ქოლო რაჟამს დაასრულონ **სირის კანონი**, თქვან: **ოფალო, ღაღად-ვყავსი**, მას ჳმასა ზედა, რო-

მელიცა მას დღეს ჳმაჲ იყოს. თა უქციონ ათთა მუჳლთა ზედა. თა თქვან ერთი მუჳლი სტიქარონისა ორჯერ, და ერთი მუჳლი მონამეთა, და სამი მარხვისა, და სამი თვსა. ქოლო ერთსა ამის მუჳლსა ვიტყვთ ორჯერ. თიდებაჲ, ანდა. იმრთისმშობელისა.

თა ყონ გამოსლვა თვნიერ სახარებისა. ქოლო რაჟამს ენებოს წარკითხვა სახარებისა, ვითარმედ: **სოვნასა თავისასა პატიოსნისა წინამორბედისასა, და წმიდათა ორმეოცთა მონამეთა, და ქარებასა, და დიდსა ვნების კვრიაკესა შინა, – ამა დღეებთა ჯერ-არს გამოსლვა სახარებითა. თიაკონი იტყვს:**

სიბრძნით აღემართენით.

თა თქვან: **ჩათელი მხიარული.**

თიაკონმან: **შოხედე.**

შღვდელმან: **შშვდობაჲ ყოველთა.**

თიაკონმან: **სიბრძნით.**

ქოლო წიგნის მკითხველი იტყვს წარდგომასა.

თა წარკითხავს საკი[156]თხავსა თაბადებისასა. ზუალად იტყვს მეორესა წარდგომასა. შმისა შემდომად ჳმა-ჳყოფს ღთიაკონი: ზელევსატე.

ჟოლო მღღელი აღიღებს სასაკმეველესა და სას-
ანთლესა კელაპტრიტურთ მარჯვენისა ჴელითა,
და დადგების წინაშე წმიდისა ღრაპეზისა, და მით
ჯვარს გამოსახავს აღმოსავლეთით მდგომარე,
და იტყვს:

სიბრძნით აღემართენით.

ღა გამობრუნდების დასავლეთით კერძო და
ერთა იტყვს:

**ჩათელი ჟრისტესი ბრწყინავს თქვენ ყოველთა
ზედა.**

ღა წიგნის მკითხველი წარიკითხავს საკითხ-
ავსა ჴგავთასა. ჴემდგომად დასრულებისა ამის
იტყვს მღღელი:

შშუდობა შენდა.

ღიაკონმან: სიბრძნით.

ჟოლო მბალობელნი გალობენ ჩარემართესა.

შუჭლი :ს: ოფალო, ღაღად-ვყავ შენდამი. ჴს-
მინე ჩემი, ოფალო.

შუჭლი :ჟ: ღასდევ, ოფალო, საცო პირსა ჩემ-
სა და კარი...

შუჭლი :ღ: ჩუ მისდრედ გულსა ჩემსა სიტყ-
ვათა მიმართ...

ჟოლო შემდგომად დასრულებისა ამის, ვყოფთ
მეტანიასა სამსა. ჴემდგომად ამისა ღიაკონი იტყ-
ვის: **ღთქვათ ყოველთა და შემდგომსა მისსა.**

ჟოლო დიდსა გამოსლვასა ზედა ჟომელი ქერ-
აბინთასა არა ვიტყვთ, არამედ – **სწ ძალნი ცათ-
ანისა;** არამედ არცა ღოცვასა ამას, ვითარმედ:
სრავინ არს ღირს თანაშეკრულ.

ჟოლო მღღელი უკმევს და იტყვს **შინყალესა.**

ღა რაჟამს სინმიდენი გამოასვენონ, ყოველ-
ნივე ქუდმოჯდით ჴყოფენ მეტანიასა (ღ). ჟოლო
რაჟამს [157] შეასვენებს წმიდად ღრაპეზად, აჴ-
ჯდის ორთავე სერექელთა და ორთავ დაბურავს
ღაფარნასა. ჟოლო რაჟამს ენებოს ამალლება
წმიდისა სურისა, ღაფარნას არა აღჯდის სინ-
მიდეთა მათ, არამედ დაფარულსა ღაფარნასა
ქუჭშე შეჴყოფს ჴელსა მღღელი შიშითა დიდითა
და აღიღებს საღმრთოსა სურსა სასოებითა და
კრძალულებითა.

ჟოლო რაჟამს ღიაკონი იტყვს **შოხედესა, მა-
შინ მღღელი აღამალლებს და იტყვს:**

სირველ შენირული ჩმიდაა წმიდათა.

ღა სხვა ყოველი აღასრულონ წესისაებრ.